

Multilingvismus

PSB_307 Psychologie jazyka

Jaro 2015

= naučit se více než jednu formu (slovo) pro jeden význam

Simultální (*simultaneous*) vs. Sekvenční bilingvismus (*sequential bilingualism*)

- věk osvojení: *early vs. late bilingualism*

- *switching* (jak a kdy se přepíná?)

- *mixování* (ve fonologické, lexikální, sémantické i syntaktické rovině) - objevuje se, ale většinou jen v rané fázi

- dominance jednoho z jazyků (*subordinate vs. balanced bilingualism*)

Základní otázky

- *unitary language system hypothesis vs. separate language system hypothesis*
- *bilingualism deficit hypothesis*
- míra vzájemného ovlivňování

Ot. Jak to lze zkoumat?

Uložení jazykových poznatků

společně (Volterra(ová) & Taeschner(ová), 1978) X odděleně (Genesee, 1989)

→ případové studie afatiků

Calabria et al., 2014: bilingvní žena (španělština+katalánština)

- jeden z jazyků narušen více než druhý

Croft et al., 2011: *naming therapy techniques*

- ke zlepšení v sémantické oblasti docházelo i ve druhém, netrénovaném jazyce

Míra vzájemného ovlivňování

Nejasnost ohledně vzáj. ovlivňování dvou jazyků

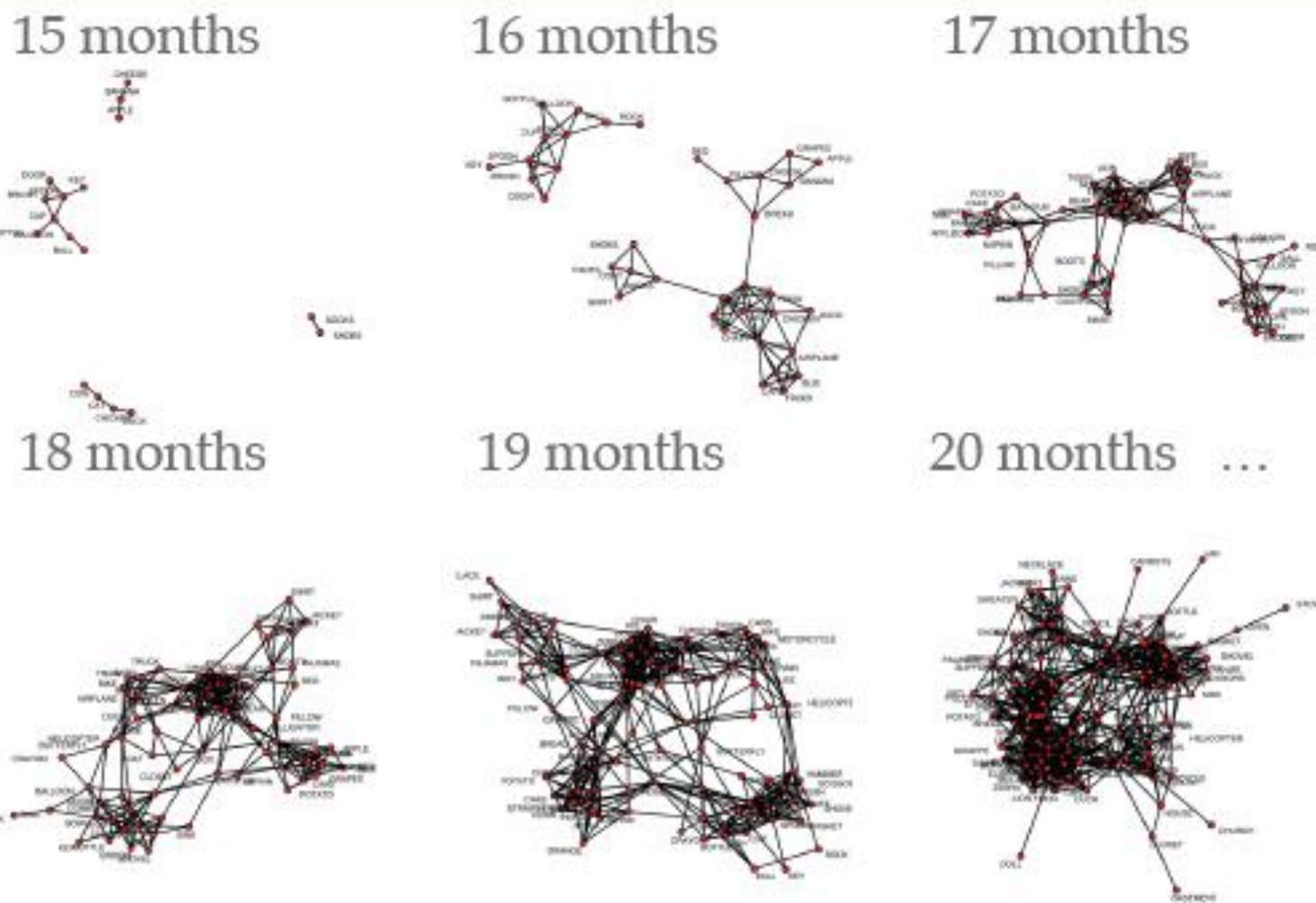
- Jak se učení 2 jazyků současně liší od učení se pouze 1 jazyka?

- *The unitary account*: the languages inhibit one another (Leopold, 1970;Volterra and Taeschner, 1978)
- *The dual language account*: the languages are independent (De Houwer et al, 2006; Junker & Stockman, 2002)
- *The emergentist accounts*: influence, but not systematic in relation to facilitation or inhibition (Hernandez et al, 2005; Yip and Matthews, 2000)

(Přejato z prezentace T. Hillse, 2015)

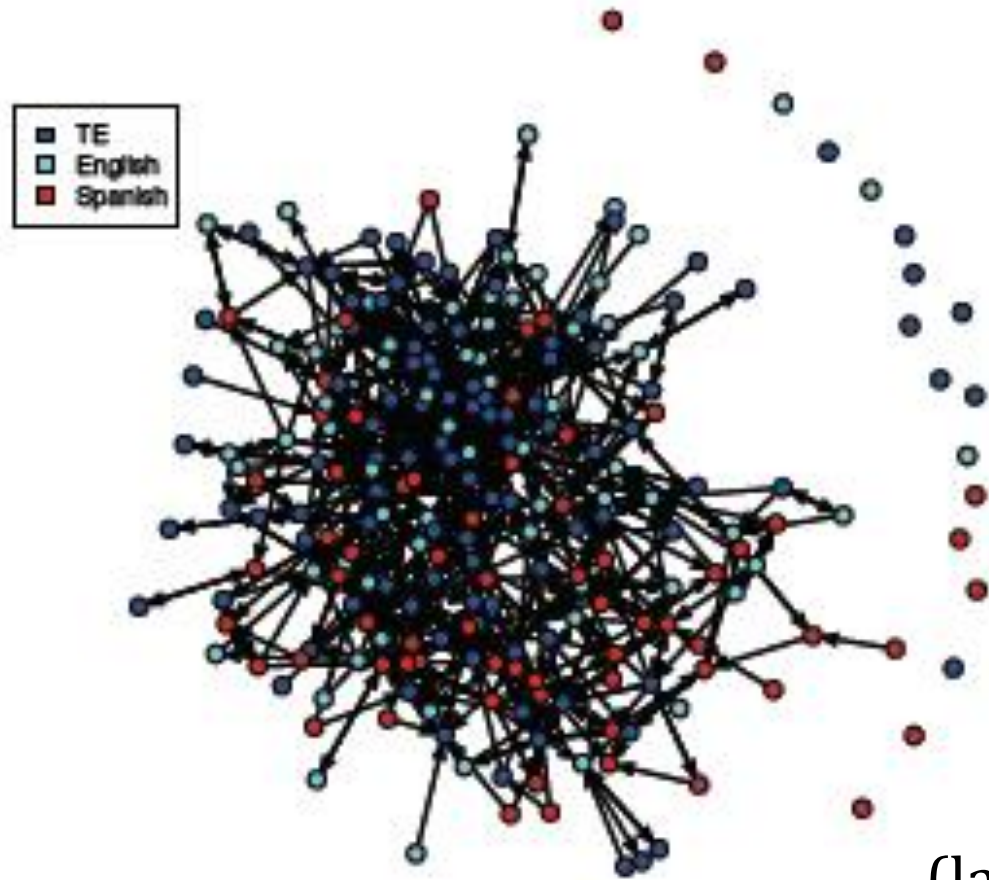
Vývoj slovní zásoby :

Růst sémantické sítě jazyka od 15 do 30 m.

(laskavě poskytl prof. Thomas Hills, 2015)

Sémantická mřížka u bilingvistů

(laskavě poskytl prof. Thomas Hills, 2015)

Hypotéza deficitu

- oslabuje to oba jazyky?

(např. menší slovní zásoba v důsl. menší frekvence)

Studie Junker(ové) & Stockman(ové) (2002):

- slovní zásoba bilingvních a monolingvních batolat je stejná (ve věku 2 let)
- děti mají slovní ekvivalenty v obou jazycích (argument proti *unitary system hypothesis*)
- pro osvojení obou jazyků zde musí být dostatečná expozice (min. 20 hod týdně 😊)

Mýty o bilingvistu

- bilingvní výchova způsobuje poruchy řeči
- bilingvní jedinci jsou opoždění, zmatení, méně inteligentní
- monolingvní jedinci mají lepší šance na úspěch

Brenda K. Gorman(ová): o mýtech (<https://www.youtube.com/watch?v=LvYhpCprtZQ>)

K zamyšlení

Učení cizího jazyka i nerodilými mluvčími nebo lidmi bez příbuzenského vztahu k dítěti:

HRAVÁ ANGLIČTINA PRO BATOLATA (2 - 3 ROKY)

Náplň kurzu: Montessori (partnerský) přístup, písničky, básničky, pohybové aktivity - vše s využitím pomůcek a her.

Kurzy probíhají 1x týdně v dopoledních či odpoledních hodinách po dobu 45min za účasti rodičů. Ti jsou přítomni z části jako tichý pozorovatel a z části jako partner pro hru.

Cena kurzu na 1 pololetí: 2.290,- Kč za 1 pololetí včetně výukových materiálů a CD.

Počet dětí v kurzu: 5 - 7

Kritické období → čím dříve, tím lépe?

Marinova-Todd(ová), S. H., Marshall, B. D., & Snow(ová), C. E. (2000):

Three misconceptions about age and L2 learning

„a close examination of studies relating age to language acquisition reveals that age differences reflect differences in the situation of learning rather than in capacity to learn“

Reference

- Calabria, M.; Marne, P.; Romero-Pinel, L.; Juncadella, M. & Costa, A. (2014). Losing control of your languages: A case study. *Cognitive Neuropsychology*, 31(3), 266-286. Dostupné z <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24499376>.
- Croft, S.; Marshall, J.; Pring, T. & Hardwick, M. (2011). Therapy for naming difficulties in bilingual aphasia: which language benefits? *International Journal of Language and Communication Disorders*, 46(1), 48-82. Dostupné po přihlášení na onlinelibrary.wiley.com.
- DeKeyser, R. M. (2011). Cognitive-psychological processes in second language learning. In M. H. Long, & C. J. Doughty (Eds.), *The handbook of language teaching* (pp. 119-138). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Genesee, F. (1989). Early bilingual development: one language or two? *Journal of Child Language*, 16(1), 161-179.
- Hills, T. (2015). Longitudinal accounts of language acquisition in monolinguals and bilinguals. *Přednáška na ICPS*, 14.3.2015, Amsterdam.
- Juncker, D. A. & Stockman, I. J. (2002). Expressive vocabulary of German-English bilingual toddlers. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 11, 381-394.
- Krashen S. D. (2009). *Principles and practice in second language acquisition* (1st internet ed.). University of Southern California. Dostupné na http://www.sdkrashen.com/content/books/principles_and_practice.pdf.
- Marinova-Todd, S. H., Marshall, B. D., & Snow, C. E. (2000). Three misconceptions about age and L2 learning, *TESOL Quarterly*, 34(1), 9-34.
- Volterra, V. & Taeschner, T. (1978). The acquisition and development of language by bilingual children. *Journal of Child Language*, 5(2), 311-326.